

DQ-001-0012136

Seat No. _____

B. A. (Sem. II) (CBCS) Examination

April / May – 2015

Indian Culture : Paper - IV

(ગુજરાતનો સાંસ્કૃતિક ઇતિહાસ પ્રાચીનકાલ) (Elective - II)

Faculty Code : 001

Subject Code : 0012136

Time : 2½ Hours

[Total Marks : 70

સૂચના : પ્રશ્નો સામે ગુણ મૂકેલ છે.

- ૧ સોલંકી રાજ્યની સ્થાપનામાં મૂળરાજ સોલંકીનું પ્રદાન જણાવો. ૧૦
અથવા
- ૧ સિદ્ધરાજ જયસિંહની રાજકીય અને સાંસ્કૃતિક સિદ્ધિઓ મૂલવો.
- ૨ સોલંકી કાલીન ધાર્મિકજીવન વિશે નોંધ લખો. ૧૦
અથવા
- ૨ રાજમાતા મીનજદેવીનો ગુજરાતના સાંસ્કૃતિક ઇતિહાસમાં ફાળો વર્ણવો.
- ૩ (અ) ટૂંકનોંધ લખો. (કોઈપણ એક) ૮
(૧) વનરાજ ચાવડો
(૨) સોમનાથ પાટણ
- (બ) ટૂંકનોંધ લખો (કોઈપણ એક) ૮
(૧) મોઢેરા સૂર્યમંદિર
(૨) સોલંકી શાસક કણદેવ પહેલો.
- ૪ ટૂંકા ઉત્તરો લખો : (કોઈપણ બે) ૧૪
(૧) સોલંકી કાલીન સમાજજીવન વિશે નોંધ લખો.
(૨) કુમારપાલની રાજકીય સિદ્ધિઓની સમીક્ષા કરો.
(૩) કલિકાલ સર્વજ્ઞ શ્રી હેમચંદ્રાચાર્ય
(૪) પાટણની રાણકી વાવ અને સહસ્ત્રલિંગ તળાવ

પ નીચેના બહુવિધી પ્રશ્નોના જવાબ આપો.

૨૦

- (૧) અણહિલપુર પાટણની સ્થાપના કોણે કરેલી ?
- (A) મહારાણા પ્રતાપ
(B) સિદ્ધરાજ જયસિંહ
(C) કુમારપાલ
(D) વનરાજ ચાવડો
- (૨) વનરાજ મોટો થઈ જૈન ધર્મનો મોટો પ્રભાવક થશે તેવું વિધાન ક્યાં સૂરિએ કરેલ ?
- (A) દેવચંદ્રસૂરિ
(B) હેમચંદ્રસૂરિ
(C) શીલગુણી સૂરિ
(D) રાજચંદ્રસૂરિ
- (૩) સાહિત્યિક ઉલ્લેખોને આધારે વનરાજ પછી ચાવડાવંશમાં કેટલા રાજાઓ થયા ?
- (A) સાત
(B) નવ
(C) ત્રણ
(D) પાંચ
- (૪) સોલંકી શાસકની રાજધાનીનું શહેર અણહિલવાડ પાટણ કંઈ નદીને કિનારે વસેલું છે ?
- (A) આજી નદી
(B) મચ્છુ નદી
(C) ગંગા નદી
(D) સરસ્વતી નદી
- (૫) મૂળરાજે ક્યાં મંડલથી પોતાની કારકિર્દીનો આરંભ કર્યો હતો ?
- (A) લાટમંડલ
(B) ઓખામંડલ
(C) ચૌલા મંડલ
(D) સારસ્વત મંડલ
- (૬) વનરાજ ચાવડાના પિતાનું રાજ્ય ક્યાં આવેલું હતું ?
- (A) જેસલમેર
(B) ગિરીનગર
(C) અમદાવાદ
(D) પંચાસર

- (૭) 'ધર્મારણ્ય મહાત્મ્ય' નામના ગ્રંથમાં વનરાજને કોનો પુત્ર કહ્યો છે ?
- (A) રાજમાતા મીનળદેવી
(B) રાણી ઉદયમતિ
(C) રજનીનામે દાસી
(D) તારામતિ
- (૮) વનરાજ ચાવડાએ કેટલા વર્ષ શાસન કરેલું ?
- (A) ૧૦ વર્ષ
(B) ૧૫ વર્ષ
(C) ૬૦ વર્ષ
(D) ૫૦ વર્ષ
- (૯) ગુજરાત પર મહંમૂદ ગઝનવીએ કઈ સાલમાં આક્રમણ કરેલું ?
- (A) જાન્યુઆરી - ૧૦૨૬
(B) જાન્યુઆરી - ૧૯૪૭
(C) જાન્યુઆરી - ૧૦૪૭
(D) જાન્યુઆરી - ૧૦૪૮
- (૧૦) ઈ.સ. ૧૦૦૦ થી ૧૦૨૭ સુધીમાં મહંમૂદ ગઝનવીએ ભારત પર કેટલીવાર ચઢાઈઓ કરેલી ?
- (A) ૨૫ વખત
(B) ૧૨ વખત
(C) ૧૦ વખત
(D) ૧૭ વખત
- (૧૧) રાણી ઉદયમતિએ પાટણમાં શું બંધાવેલું ?
- (A) કૂવો
(B) સરોવર
(C) મહેલ
(D) વાવ
- (૧૨) કાશ્મીરના કવિ બિલ્હણે કઈ નાટિકા લખી હતી ?
- (A) કર્ણસુંદરી
(B) કર્ણપરાજય
(C) કર્ણમોહરાજ
(D) કર્ણસાગર
- (૧૩) બર્બરકજિષ્ણાનું બિરુદ મેળવીને જયસિંહે કઈ જાતિના સરદારને હરાવેલો ?
- (A) બાબરિયા
(B) સાગરિયા
(C) ભરવાડ
(D) રબારી

- (૧૪) સિદ્ધરાજ જયસિંહે પાટણમાં કયું સરોવર બંધાવેલું ?
- (A) નળસરોવર
(B) કાંકરિયા તળાવ
(C) સરદાર સરોવર
(D) સહસ્ત્રલિંગ તળાવ
- (૧૫) સિદ્ધરાજે ગુજરાત - પાટણમાં કેટલા વર્ષ રાજ્ય કરેલું ?
- (A) ૨૫ વર્ષ
(B) ૩૨ વર્ષ
(C) ૪૯ વર્ષ
(D) ૪૪ વર્ષ
- (૧૬) કુમારપાલે કયો વેરો નાબૂદ કરેલો ?
- (A) અનાથ પુત્રિકા ધનનો ત્યાગ
(B) અનાથ - સંપત્તિનો ત્યાગ
(C) અપુત્રિકા ધનનો ત્યાગ
(D) અયોગ્ય સંપત્તિનો ત્યાગ
- (૧૭) 'ન્યાય જોવો હોય તો જુઓ મલ્લાવ તળાવ' એ કહેવતનું જન્મસ્થળ કયું તળાવ હતું
- (A) કાંકરિયા તળાવ
(B) સહસ્ત્રલિંગ તળાવ
(C) મલ્લાવ તળાવ
(D) રાણકી વાવ
- (૧૮) કુમારપાલે હેમચંદ્રાચાર્યની પ્રેરણાથી શેની ઘોષણા કરાવેલી.
- (A) અમારિ ઘોષણા
(B) તમારી ઘોષણા
(C) બધાની ઘોષણા
(D) રાજ્યની ઘોષણા
- (૧૯) મંત્રી તેજપાલના પત્નીએ કયું કાવ્ય રચેલું ?
- (A) કલા - કાવ્ય
(B) કવિવંદના કાવ્ય
(C) કુમાર કાવ્ય
(D) કંકણ કાવ્ય
- (૨૦) વસ્તુપાલ - તેજપાલે ગુજરાતમાં કયાં દેરા બંધાવેલા.
- (A) અંબાજી
(B) આબુ
(C) શામળાજી
(D) ડાકોર

ENGLISH VERSION

Instruction : Marks are as shown against each question.

- 1 Evaluate the contribution of Mulraj Solanki in the establishment of Solanki dynasty. 10

OR

- 1 Evaluate the political and cultural achievements of Siddhraj Jaysinha.

- 2 Write a note on the religious life of Sonalki's period. 10

OR

- 2 Describe the contribution of Rajmata Minaldevi in the cultural history of Gujarat.

- 3 (a) Write short note : any one 8

(1) Vanraj Chavado

(2) Somnath Patan

- (b) Write short note : any one 8

(1) The sun temple of Modhera

(2) Solanki king Karnadev-1st.

- 4 Write short answers : (any two) 14

(1) Write a note on the social life of Solanki period.

(2) Review the political achievements of Kumar Pal.

(3) Kalikal survagan Shri Hemchandracharya.

(4) Sahastraling laie and Rankivav of Patan

MCQ

- 1 Who established Anhilpur Patan ?
 - (A) Maharana Pratap
 - (B) Siddhraj Jaysinh
 - (C) Kumarpal
 - (D) Vanraj Chavdo
- 2 Who forecasted that Vanraj will be the great worshipper of the Jain religion ?
 - (A) Devchandra Suri
 - (B) Hemchandrasuri
 - (C) Shilgunshuri
 - (D) Rajchandrasuri
- 3 How many kings emerged from the Chavda Dynasty after Vanaraj according to the literary references ?
 - (A) Seven
 - (B) nine
 - (C) three
 - (D) five
- 4 The capital city of Solanki dynasty Anahilvad Patan is situated on the bank of which river ?
 - (A) Aaji River
 - (B) Machchhu River
 - (C) Ganga river
 - (D) Saraswati River
- 5 From which Mandal did Mulraj start his career ?
 - (A) Lat Mandal
 - (B) Okha Mandal
 - (C) Chaula Mandal
 - (D) Saraswat Mandal
- 6 Where the state of Vanraj Chavda's father was situated ?
 - (A) Jesalmer
 - (B) Girinagar
 - (C) Amdavad
 - (D) Panchasar
- 7 Vanraj is said to be whose son according to the treatise 'Dharmaranya Mahatmya' ?
 - (A) Rajmata Minaldevi
 - (B) Rani Udaymati
 - (C) Dasi Rajani
 - (D) Taramati

- 8 Vanraj Chavda ruled for how many years ?
(A) 10
(B) 15
(C) 60
(D) 50
- 9 In which year Muhammad Gajni attacked Gujarat ?
(A) January 1026
(B) January 1947
(C) January 1037
(D) January 1948
- 10 For how many times did Muhammad Gajni attacked India from 1000 to 1027 ?
(A) 25 times
(B) 12 times
(C) 10 times
(D) 17 times
- 11 What did Rani Udaymati build in Patan ?
(A) Well
(B) lake
(C) Palace
(D) vav
- 12 Which of the following skit was written by the poet Bilhane of Kashmir ?
(A) Karnsundari
(B) Karnparajay
(C) Karn Mohraj
(D) Karn Sagar
- 13 To whom did Jaysinh defeat by adopting the title of Barbarak Jishnu ?
(A) Babariya
(B) Sagariya
(C) Bharvad
(D) Rabari
- 14 Which lake in Patan did Siddharaj Jaysinh build ?
(A) Nal lake
(B) Kankariya lake
(C) Sardar lake
(D) Sahastraling lake

- 15 For how many years did Siddharaj rule Patan Gujarat ?
(A) 25
(B) 32
(C) 49
(D) 44
- 16 Which tax was abolished by Kumarpal ?
(A) Anath Putrika Dhan
(B) Anath Sampati
(C) Aputrika Dhan
(D) Illegal wealth
- 17 Which was the origin of the provery “want to see justice, see Mallav lake” ?
(A) Kankariya lake
(B) Sahastraling lake
(C) Mallav lake
(D) Ranki Vav
- 18 Which announcement did Kumarpal make with the inspiration of Hemchandracharya ?
(A) Amari Ghoshna
(B) Tamari Ghoshna
(C) Badhani Ghoshna
(D) Rajyani Ghoshna
- 19 Which poem was written by the wife of courtier Tejpal ?
(A) Kala kavya
(B) Kavi vandana kavya
(C) Kumar kavya
(D) Kankan kavya
- 20 Which temples were built by Vastupal Tejpal in Gujarat ?
(A) Ambaji
(B) Abu
(C) Shamlaji
(D) Dakor